

PLÁN VÝCHOVY A PÉČE

V dětské skupině navazujeme na péči o dítě v rodině a vhodně ji doplňujeme. Denní péče ve skupině přináší dětem možnost být v kontaktu s jinými dětmi, dítě se tak učí přirozeně navazovat vztahy. Úkolem pečujících osob je vytvářet prostředí naplněné pohodovou, klidnou a vstřícnou atmosférou. Jako pečující osoby k dítěti přistupujeme s úctou a důvěrou, komunikujeme s dítětem i rodiči otevřeně a neustále, pracujeme s dítětem individuálně, klademe na dítě přiměřené požadavky, posilujeme pocit dítěte, že je v bezpečí, přítomnost rodičů v DS přijímáme s ochotou a přátelsky, nenutíme nové dítě k činnosti a účasti na řízených aktivitách DS, postupně však vyžadujeme dodržování pravidel a denního režimu. Nabízíme dítěti dostatek podnětů pro jeho všestranný a harmonický rozvoj, respektujeme možnosti a schopnosti dítěte, posilujeme jeho sebevědomí, vedeme ho k vzájemné spolupráci a toleranci. Prostor dětské skupiny a vybavení našich prostor je uzpůsobeno tak, aby umožňovalo různorodé aktivity, rozvoj individuálních zájmů dětí a navozovalo pocit bezpečí, důvěry a jistoty.

Hravou formou rozvíjíme hrubou a jemnou motoriku dětí, pohybové, výtvarné a hudební dovednosti, hygienické návyky a sociální interakci. Dbáme na rozvoj komunikativních a jazykových dovedností.

Adaptační proces

Počátek docházky dítěte do dětské skupiny je vždy významnou událostí týkající se celé rodiny. Tento okamžik je spojen s nejistotou a obavami, jak bude dítě přechod z domácího prostředí zvládat, proto adaptace dítěte v dětské skupině probíhá formou pozvolného zvykání. Před nástupem do dětské skupiny se mohou rodiče s dětmi účastnit pobytu venku na dětském hřišti. Na začátku docházky může rodič dítě v dětské skupině doprovázet, aby ho seznámil s novým prostředím. Návštěva rodičů probíhá dle předem stanovených pravidel. Dbáme na to, aby jejich přítomnost nenarušovala program a děti ji nevnímaly negativně. Také rodiče potřebují podporu. Chtějí mít jistotu, že je o jejich dítě dobře postaráno, že prostředí, ve kterém se nachází je pro jejich dítě bezpečné. Snažíme se rodičům doporučit, co může jim i jejich dětem přechod do dětské skupiny z domácího prostředí usnadnit. Před začátkem školního roku pořádáme pro rodiče informativní schůzku, na které domlouváme termín nástupu a podrobně procházíme Plán výchovy a péče a Vnitřní pravidla dětské skupiny.

Zajišťujeme individuální nastavení adaptačního procesu a individuální přístup odpovídající věku, vývoji a připravenosti dítěte. Cílem adaptačního procesu je usnadnit přechod dítěte z rodinného prostředí do dětské skupiny, předejít riziku vzniku jeho deprivace a umožnit transparentnost adaptačního procesu s ohledem na rodiče dětí i pečující osoby. Nástup dítěte do DS je velký krok v jeho životě. Každé dítě zvládá tuto změnu jinak a vyžaduje jiný přístup. Proto jsou do adaptačního procesu aktivně zapojeni rodiče. V adaptační době, která může být pro jednotlivé děti rozdílná, ale v průměru trvá minimálně jeden měsíc, mají rodiče možnost trávit s dítětem v DS čas, a to alespoň první týden pobytu dítěte v DS, aby si mohlo dítě lépe přivyknout prostředí a seznámit se s pečujícími osobami a ostatními dětmi. Rodiče jsou na konci adaptační doby informováni o stavu adaptace dítěte.

Adaptační proces dětí se speciálními potřebami

U dětí se speciálními potřebami, které navštěvují DS s dětmi podobného věku, jsou podporovány jejich přirozené vrstevnické vztahy a celková 3 socializace.

Zajišťujeme individuální nastavení adaptačního procesu a individuální přístup odpovídající věku, vývoji, potřebám a připravenosti dítěte. Důležitá je také aktivní komunikace a sdílení s rodiči těchto dětí. Děti se speciálními potřebami by měly mít možnost se účastnit všech aktivit s přihlédnutím k jejich individuálním možnostem, limitům a potřebám. Vývojový proces, při kterém se dítě začleňuje do společnosti, osvojuje si její hodnotový systém a vytváří si sociální identitu, probíhá od raného dětství. V raném věku se formuje i přístup jedince k odlišnosti, stejně jako schopnost ji akceptovat bez výhrad a předsudků, tj. základní inkluzivní postoje. Tyto postoje si dítě v raném a předškolním věku vytváří pomocí mechanismu nápodoby a identifikace s postoji osob ve svém nejbližším sociálním okruhu. Dítěti se speciálními potřebami je v naší DS nastaven individuální adaptační i návazný plán, který je připraven pečujícími osobami, rodiči a případně dalšími odborníky, lékaři. Na základě pozorování a vyhodnocení speciálních potřeb konzultuje pečující osoba tyto skutečnosti s rodiči a zohledňuje je v rámci další práce a interakce s dítětem.

Naše výchovná péče je uspořádána do pěti oblastí

Dítě a jeho tělo – záměrem je podporovat fyzickou pohodu, zlepšovat tělesnou zdatnost a rozvíjet pohybové a manipulační dovednosti u dětí. Učíme je sebeobslužným dovednostem a vedeme je ke zdravým životním návykům a postojům. Zařazujeme pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, lezení), protahovací, dechová a relaxační cvičení, hudební a hudebně pohybové a hry a činnosti. Učíme se stolovat, oblékat a uklízet hračky. Seznamujeme se s lidským tělem a jeho částmi.

Dítě a jeho psychika – podporujeme duševní pohodu, rozvoj intelektu, řeči, poznávacích procesů, psychickou zdatnost jeho citů a vůle. Povzbuzujeme děti

v dalším rozvoji a učení. Často s nimi prohlížíme obrázkové knížky, vypravujeme si o zážitcích a aktivitách. Děti učíme poznávat a rozlišovat zvuky. Napodobujeme zvuky zvířat, zpíváme jednoduché písně. Pojmenováváme vlastnosti předmětů (velikost, barva, tvar, chuť, měkkost, tvrdost, atd.). Hrajeme s dětmi hry, které navozují pohodu a veselost. Na postavách z pohádek děti učíme rozlišovat, co je dobré a co zlé.

Dítě a ten druhý – je důležité podporovat utváření vztahu dítěte k jinému dítěti či dospělému, obohacovat jejich vzájemnou komunikaci. Učíme je ohleduplnosti k druhému, k ochotě se rozdělit, půjčit hračku, pomoci mu a v klidu vyřešit vzájemný spor. Zařazujeme aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, úcta ke stáří apod.). Učíme děti chránit bezpečí své i druhých. Při oslavách narozenin a svátků si děti popřejí a zazpívají oslavenci písničky.

Dítě a společnost – umožňujeme dětem aktivně se podílet na utváření jasných a smysluplných pravidel v dětské skupině. Podněcujeme jejich nápaditost při činnostech. Vytváříme povědomí o existenci ostatních kultur a národností. Hrajeme hry zaměřené na rozlišování různých společenských rolí (rodič, dítě, žák, profesní role apod.) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává.

Dítě a svět – umožňujeme dětem pozorování blízkého prostředí a života v něm při vycházkách do okolí. Poučujeme děti dostupným způsobem o možných nebezpečných situacích a vysvětlujeme, jak se chránit (např. bezpečné přecházení silnice). Při pobytu venku pozorujeme přírodu (brouky, rostliny, přírodní jevy). Pozorujeme změny v přírodě podle ročních období.

Měsíční výchovné plány

**S kamarádem Večerníčkem budeme si hrát,
celý svět s ním zkoumat, věci poznávat**

VEČERNÍČEK A KAMARÁDI

Charakteristika: seznámení s prostory DS a jeho personálem, se svou značkou, seznámení s pravidly, stanovení pravidel pro děti a rodiče, orientace a adaptace v DS, návyky v sebeobsluze, hygieně a stolování, poznávání prostředí, ve kterém

žijeme, pojmenování místností v domě a činností v nich, určování rozdílu město x vesnice a jejich charakteristika.

Podtémata:

- Večerníček ve školce (prostory, pravidla, zaměstnanci, kamarádi-2 týdny)
- Večerníčkův nový domeček (město/vesnice, místnosti+ činnosti)

RÁKOSNÍČEK A PODZIM

Charakteristika: charakter podzimu, podzimní počasí, změny v oblékání, činnosti, pouštění draků, ovoce a zelenina a jejich zpracování, změny v přírodě, v lese, poznávání a pojmenování plodů podzimu, poznávání lesních zvířat, ptáci a odlet ptáků do teplých krajín

Podtémata:

- Rákosníček a houby (lesní plody, houby)
- Rákosníček zahradníkem (ovoce a zelenina- 2 týdny)
- Rákosníček a drak (počasí, vítr, pouštění draků, život ptáků)
- Rákosníček a lesní zvířátka (lesní zvířata a jejich příprava na zimu)

FERDA MRAVENEK DOKTOREM

Charakteristika: pojmenování částí lidského těla a jejich funkcí, poznávání a pojmenování

některých kostí, pojmenování smyslů, smyslové hry, poznávání a pojmenování některých orgánů, péče o své zdraví, osobní hygienu a bezpečnost, seznámení s povoláním lékaře a zdravotní sestry, s nemocnicí- její funkce, činnosti, rozvoj pozitivního vnímání (lékaři nám pomáhají- neubližují nám).

Podtémata:

- Ferda a robot (části těla, kosti, smysly)
- Ferda a srdce (orgány)
- Ferda a brýle (smysly)
- Ferda a orel (péče o zdraví, lékaři, nemocnice)

KRTEČEK A VÁNOCE

Charakteristika: seznámení s vánočními tradicemi a zvyky, navození atmosféry Vánoc- zpěv a poslech vánočních koled, pečení cukroví, výroba vánočních dekorací, vánoční a mikulášská nadílka

Podtémata:

- Jak krtek potkal čerta
- Jak se krtek chystal na Vánoce (2 týdny)

KÁŤA A ŠKUBÁNEK V ZIMĚ

Charakteristika: charakteristické znaky zimy, změny v přírodě, zvířecí stopy ve sněhu, změny v počasí, vlastnosti sněhu a ledu, změny v oblékání – určení a pojmenování zimního oblečení, zimní sporty a činnosti na sněhu a ledu, upevňování kladného vztahu ke knihám, ke čtení, poslechu příběhů, rozlišování druhu knih – pohádka, kuchařka, atlas atp., popis a charakteristika postav a s tím spojený rozvoj slovní zásoby, dramatizace pohádek.

Podtémata:

- Káťa a Škubánek a sněhulák
- Káťa a Škubánek na saních
- Káťa a Škubánek a pohádkové bytosti

MAXIPES FÍK HUDEBNÍKEM

Charakteristika: poslech hudby různých stylů, seznámení se s různými hudebními styly, tanec, možnosti poslechu hudby – rádio, koncert, televize, divadlo, muzikál, zvuk, tón, melodie, seznámení s notami, s houslovým klíčem, zesilování a zeslabování, hudební nástroje – určení, pojmenování a praktická zkušenost, doprovody písní, hudební kapela

Podtémata:

- Maxipes Fík a muzika
- Maxipes Fík a flétna

S MACHEM A ŠEBESTOVOU KOLEM SVĚTA

Charakteristika: poznání vesmíru, planet, Slunce, Měsíce – přistání na Měsíc, jejich

charakteristických znaků, možnosti cestování do vesmíru, seznámení a pojmenovávání dopravních prostředků, důraz na bezpečnost a poznávání dopravních značek. Určování pravé a levé strany, řešení dopravních situací, ekologie, možnosti třídění odpadu, zpracování tříděného odpadu a jeho další využití, udržování pořádku v přírodě a u vody, znečištění vzduchu (automobily, komíny,...), hledat možnosti, jak ulevit světu od škodlivin.

Podtémata:

- Mach a Šebestová a raketa
- Mach a Šebestová a autíčko
- Mach a Šebestová ve městě

MAKOVÁ PANENKA A JARO

Charakteristika: seznámení s časovými pojmy, pojmenování dnů v týdnu, měsíců, ročních období a charakteristickými znaky, povídání o změnách v přírodě.

Pozorování jarní přírody, pojmenování hmyzu, seznámení s jeho významem, péče a pozorování jarních rostlin, práce na zahradě, poznávání domácích a hospodářských zvířat a jejich mláďat, péče o ně a jejich užitek, seznámení s Velikonočními svátky, jejich tradicemi a zvyky

Podtémata:

- Maková panenka hodinářem
- Maková panenka a sluníčko
- Maková panenka a semínko
- Maková panenka a zvířátka
- Maková panenka a vejce
- Maková panenka a velikonoce

RUMCAJS U NÁS DOMA

Charakteristika: pojmenování členů rodiny a příbuzných, určování vlastností členů rodiny, upevňování rodinných vazeb. Příprava besídky ke Dni matek. Poznávání profesí a povolání rodičů, jaké pomůcky, náčiní apod. k daným povoláním potřebujeme. Důležitost záchranných složek – hasiči, policie, záchranná služba...a jejich speciální vybavení.

Podtémata:

- Cipísek a maminka
- Rumcajs a jeho rodina
- Ten dělá to a ten zas tohle
- Rumcajs a zápalky

BOB A BOBEK CESTUJÍ

Charakteristika: Seznámení s globusem, barvy pevniny, pohoří, oceánů a lesů, poznání a pojmenování světadílů, národnosti – seznámení s jejich odlišnou kulturou,

zvyky, pochopení, že všichni jsme si rovni, seznámení s cizokrajnými živočichy, poznávání vodních živočichů, mořských i sladkovodních, koloběh vody, důležitost vody, vodstvo a povrch v ČR, Česká republika, její znaky, velká města...

Podtémata:

- Bob a Bobek a globus
- Bob a Bobek v Zoo
- Bob a Bobek a rybka
- Bob a Bobek a pramen

VÍLA AMÁLKA V LÉTĚ

Charakteristika: poznávání charakteristických znaků léta, určování vhodného oblečení, poznávání a pojmenování letních sportů a činností. Vyprávění zážitků z cest, prázdnin a výletů, sdílení fotografií. Povídání o bezpečném a slušném chování o prázdninách.

Mimořádné aktivity:

- canisterapie
- vítání prázdnin „Ahoj léto, hurá prázdniny“
- výlety

Plán výchovy a péče je inspirován Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Témata ročního plánu se mohou měnit dle aktuální situace.

ME 1.5.2025

OBEC HORKA
538 51 CHRAST
tel.: 469 666 583

